

Атамның батасы, әжемнің мейірімі

Кейде адам балалық шағының ең бақытты сәттерін сол кезде емес, есейгенде түсінеді екен...

Адамның өмірінде көзге бірден байқала бермейтін, бірақ баға жетпес үлкен бақыт бар. Ол — өзіңе шын жүректен тілекші жандардың болуы. Ал мен үшін сол бақыттың аты — атам мен әжем.

Балалық шағыма көз жүгіртсем, олардың бойындағы бар мейірімін кішкентай кезімнен-ақ сезініп өскен екенмін. Сол күндердің ішінде жадымда жатталып,

жүрегімде сақталып қалған ерекше көріністер бар. Бір қарағанда, қарапайым ғана сәттер. Бірақ дәл сол сәттер менің балалық шағымның ең бақытты естеліктеріне айналыпты.

Әлі есімде, бірінші сыныпқа баратын күнімде әжем аяғыма колготкиімді кигізіп отырды. Ал мен болсам, тынымсыз сұрақ қойып, бір сәтке де үндемей қалмайтынмын. Әжем болса, бірде-бір рет ашуланбастан, әр сұрағыма жауап беріп, мені еркелетіп отыратын. Ол кезде мұның бәрін әжемнің күнделікті қамқорлығы деп қабылдаған шығармын. Ал қазір ойласам, сол сәттің өзінде қаншама мейірім мен махаббат жатқанын түсінемін.

Атаммен байланысты естеліктерім де ерекше. Мектепке барарда да, қайтарда да жолдағы дүкеннен бірдеңе алып беруін сұрайтынмын. «Ата, мынаны алып беріңізші», «Ата, анау керек» деп қалағанымды айта беретінмін. Атам да менің көңілімді қалдырмайтын. Кейде ақшасы болмай қалса немесе ақшасы ірі болып, ұсақтай алмайтын кездерде: «Атаңа жазып қойсын, қалағаныңды ала ғой», — деп рұқсат беретін.

Бүгін ойласам, сол бір қарапайым сәттердің өзі мен үшін қандай үлкен бақыт болған! Біреулер үшін бұл күнделікті өмірде кездесе беретін үйреншікті көрініс шығар. Ал мен үшін — жүрегіме қуаныш сыйлаған, балалық шағымның ең аяулы сәттері.

Атам — менің тілекшім.

Ол үнемі ақ батасын беріп, арман-мақсаттарымның орындалуын, адал азаматша болып қалыптасуымды тілеп жүреді. Атамның бойындағы мен ерекше жақсы көретін қасиет — мені еркелетуі.

Білесіздер ме, атам мені алыстан көрсе болды, дауыстап: «Жасағанның бергені!» — деп еркелете бастайды. Мектептен болсын, басқа жерден болсын кездесе қалсақ, сол бір таныс сөзін айтып, маңдайымнан сүйіп, еркелете жөнеледі. Сол сәтте өзімді әлемдегі ең бақытты адамдай сезінемін.

Қазір ойлап қарасам, атамның сол сөзінің өзінде қаншама сағыныш, қуаныш пен маған деген шексіз ықылас жатқандай. Кейде адамға бақытты сезіну үшін үлкен сыйлықтың да, ерекше оқиғаның да қажеті жоқ екен. Жаныңды жақсы көретін адамның бір ауыз жылы сөзі мен мейірімге толы құшағының өзі жеткілікті.

Ал әжем ше? Мен — әжемнің қызымын.

Әжем мені ешқайда тастамайтын. Той-томалақ, жиын, құдалық — қайда барса да, мені қасынан қалдырмай ертіп жүретін. Сол үшін айналасындағы адамдар да әзілдеп: «Құйрығыңды ертіп келіпсің ғой», — деп күлетін. Қазір есейіп, үлкен қыз болған кезімде де сол кісілер мені көрсе: «Әжесінің құйрығы үлкен қыз болып қалыпты ғой», — деп еске алып жатады.

Осы сөздерді естіген сайын балалық шағым көз алдыма келеді. Бір кездері әжемнің соңынан қалмайтын кішкентай қыз едім. Қазір сол күндерді сағынышпен еске алып, әжемнің жанында өткізген әрбір сәттің қадірін тереңірек түсініп жүрмін.

Әжемнің маған ұнайтын тағы бір қасиеті бар еді. Ол маған ешқашан бірден «жоқ» демейтін. «Алып бересіз ғой, иә?», «Апарасыз ғой, иә?» деп сұрасам, «Иә», — деп жауап беретін. Әрине, сұрағанымның бәрі орындала бермейтін. Бірақ қазір түсінемін: әжемнің мақсаты мені алдау емес, кішкентай көңілімді қалдырмау, бала жүрегіме ауыр тимесін деген қамқорлығы екен ғой.

Бала күнімде мән бермеген сол әрекеттердің мағынасын бүгінде есейе келе түсініп жүрмін. Әжем менің қуанышымды өз қуанышындай көріп, көңілімнің жабырқамауына барынша тырысқан екен. Мұны түсіну үшін маған уақыт пен есейген ой қажет болыпты.

«Қолда барда алтынның қадірі жоқ» деген сөз бекер айтылмаған екен.

Қазір атам мен әжем жанымда емес. Алыста. Ал мен олардың күнделікті қамқорлығын, үйреншікті сөздерін, жанымда жүрген кездерін сағынып жүрмін.

Атамның мені көрген сайын «Жасағанның бергені!» деп еркелетіп, маңдайымнан сүйгенін сағынамын. Әжемнің маған арнап тығып қоятын кәмпит-печеньесін де, сырқырап ауыратын аяғын уқалап отырып, түрлі әңгіме айтатынын да аңсаймын. Бір кездері күнделікті өмірімнің ажырамас бөлігі болған сол сәттер қазір мен үшін баға жетпес естеліктерге айналды.

Бір қызығы, кішкентай кезімде тезірек есейіп, қалаға кетуді армандайтынмын. Үлкен өмірге асығатынмын. Ал қазір сол қалада жүріп, ауылға қашан баратынымды асыға күтемін. Бұрын балалық шағымнан тезірек өткім келсе, бүгінде сол балалық шақтың бір сәтіне болса да қайта оралғым келеді.

Адам есейген сайын көп нәрсені басқаша түсінеді екен. Бұрын қарапайым көрінген қамқорлықтың қадірін, күнделікті естіп жүрген жылы сөздердің

мағынасын, жақындарыңның жанында болуының қаншалықты үлкен бақыт екенін ұғына бастайды. Өкініштісі, кейде осының бәрін түсіну үшін арақашықтық қажет болады.

Бәлкім, менің бұл естеліктерім біреуге қарапайым ғана отбасылық оқиға болып көрінер. Бірақ мен үшін олардың әрқайсысы — жүрегімнің бір бөлшегі. Өйткені менің балалық шағым атамның батасымен, әжемнің мейірімімен өрілді. Ал сол мейірім мен тәрбиені өмір бойы бойымда сақтау — мен үшін үлкен жауапкершілік.

Адамның қадірін алыстаған соң түсінгеннен гөрі, ол жанымызда жүргенде бағалай білген әлдеқайда маңызды екен. Жақындарымызға жылы сөз айтуға, алғыс білдіруге, бірге уақыт өткізуге ерекше себеп іздеудің қажеті жоқ. Өйткені өмірдегі кейбір құндылықтардың орнын ештеңемен алмастыру мүмкін емес.

Атамның батасы мен әжемнің мейірімі — менің жүрегімдегі ең қымбат байлығым.

Мен үшін олардың сенімін ақтап, берген тәрбиесін өмірімде жалғастырудан асқан міндет жоқ. Қайда жүрсем де, қандай биікке көтерілсем де, мені шын жүректен қолдап, тілекші болып отыратын жандардың бары маған әр кез қуаныш сыйлайды.

Өйткені менің ең бақытты балалық шағымның артында атамның ақ батасы мен әжемнің аялы алақаны тұр.